

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/40/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012201018
Dátum vydania rozhodnutia:	19.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012201018.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľky: Y. H., bytom I., proti odporcovi: Okresný úrad v Nitre, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra (predtým Obvodný pozemkový úrad v Nitre), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu Č.j.: 2012/01392-1557/04-R-II. zo dňa 17. októbra 2012, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/107/2012-18 zo dňa 17. decembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sp/107/2012-18 zo dňa 17. decembra 2012 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 19Sp/107/2012-18 zo dňa 17. decembra 2012 Krajský súd v Nitre potvrdil rozhodnutie odporcu Obvodného pozemkového úradu v Nitre - teraz Okresný úrad v Nitre Č.j.: 2012/01392-1557/04-R-II. zo dňa 17. októbra 2012, ktorým odporca ako orgán príslušný podľa § 5 ods.2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov rozhodol tak, navrhovateľke nepriznáva vlastnícke právo, ani právo na náhradu v katastrálnom území F. za nehnuteľnosti v pkn. vl. č. 80, pkn. vl. č. 196, pkn. vl. č. 401, pkn. vl. č. 714, pkn. vl. č. 1843, pkn. vl. č. 2233, pkn. vl. č. 1333, pkn. vl. č. 2392, pkn. vl. č. 2396, pkn. vl. č. 2399, parc. č. 1240, parc. č. 1045, parc. č. 1554/2, parc. č. 2044, parc. č. 2045, parc. č. 2295/514/a, parc. č. 649, parc. č. 876, parc. č. 595, parc. č. 2258, pretože nepreukázala splnenie podmienky uvedenej v § 5 zákona z dôvodu, že právo nebolo uplatnené v zmysle § 5 ods. 1 do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade a neuplatnením práva v lehote právo zaniklo.

Krajský súd v Nitre preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako i proces, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa § 250l a nasl. O.s.p. v medziach odvolacích dôvodov, pričom zistil, že napadnuté rozhodnutie je

zákonné a preto ho podľa § 250q ods.2 O.s.p. potvrdil.

Ako vyplynulo z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, súd mal náležite z vykonaného dokazovania (posudzujúc zákonnosť rozhodnutia a postupu odporcu zo dňa 17. októbra 2012) za preukázané, že Y. H. dňa 8. októbra 2012 doplnila, na základe výzvy správneho orgánu zo dňa 24. augusta 2012, svoj reštitučný nárok, ktorý doručila Obvodnému pozemkovému úradu v Nitre dňa 31. decembra 2014 o ďalší právny nárok a to o navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré vlastnila jej neb. svokra J. H., rod. Q. z dôvodu, že pozemky špecifikované v rozšírenom návrhu zo dňa 8. októbra 2012 boli neb. svokre odňaté podľa zákona č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme.

Podľa názoru krajského súdu z vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu mal súd za preukázané, že neb. svokra navrhovateľky vlastnila nehnuteľnosti o celkovej výmere 1 ha 87 á a 85 m² v k. ú. F.. Tieto nehnuteľnosti boli vykúpené Československým štátom podľa 1 ods. 3 zák. č. 46/48 Sb.. Z dôvodu, že menovaná nebola výkonnou roľníčkou, sama na pôde nepracovala a pôdu dala do prenájmu. Proti rozhodnutiu o výkupe pôdohospodárskeho majetku sa odvolala. Krajský národný výbor v Nitre rozhodnutím zo dňa 25. septembra 1950 po preskúmaní odvolania proti výkupu pôdy, podaného proti výmeru ONV v Zlatých Moravciach č. 611-14/6-1950 zo dňa 20. júna 1950 ako neopodstatnené zamietol. Krajský národný výbor v Nitre dňa 28. septembra 1950 rozhodol tak, že nehnuteľnosti, ktoré boli vykúpené odovzdal do správy a užívania Jednotnému roľníckemu družstvu v Zlatých Moravciach.

Ako ďalej uviedol krajský súd napriek uvedeným zisteniam a preukázaným skutočnostiam bolo úlohou správneho orgánu v prvom rade posúdiť včasnosť uplatneného reštitučného nároku k nehnuteľnostiam v pôvodnom vlastníctve svokry žiadateľky. Posudzujúc dôvody nesúhlasu navrhovateľky s preskúmaným rozhodnutím odporcu súd konštatoval, že odporca správne posúdil hmotnoprávnu podmienku na uplatnenie reštitučného nároku podľa § 5 ods. 1 zákona, keď konštatoval, že takýto právny nárok si žiadateľka mohla uplatniť na príslušnom obvodnom pozemkovom úrade len do 31. decembra 2004. Je potrebné poznamenať, že v takto stanovenej zákonnej lehote si žiadateľka uplatnila reštitučný nárok, ale len k pozemku parc. č. 2447 v k. ú. U.. K ďalším nehnuteľnostiam si tento právny nárok uplatnila až dňa 8. októbra 2012, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Neuplatnením práva v lehote do 31. decembra 2004 právo na náhradu k pozemkom vo vlastníctve bývalej svokry J. H. zaniklo. Tvrdenia splnomocneného zástupcu navrhovateľky proti postupu správneho orgánu boli z vyššie uvedeného dôvodu neopodstatnené. Povinnosťou pracovníkov správneho orgánu bolo zistiť hmotnoprávne podmienky na rozhodnutie o uplatnenom právnom nároku. Rozhodnutie v uvedenej právnej veci tak nezáležalo na vôli pracovníkov správneho orgánu, ktorých povinnosťou je postupovať v súlade s platnými právnymi predpismi.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie a navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby odporca posúdil nárok navrhovateľky ako včasne podaný.

Uviedla, že v zákonnej lehote podala návrh na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona. Správny orgán prvotne vyzval navrhovateľku výzvou zo dňa 24. augusta 2012 (čo je doba dlhšia ako sedem a pol roka) mimo iného o doplnenie ďalších dokladov a dôkazov podľa konkrétnych okolností prípadu. Navrhovateľka listom zo dňa 8. októbra 2012 doplnila požadované nedostatky, náležitosti ako aj ďalšie doklady o ktorých sa dozvedela tesne pred obdržaním rozhodnutia o odstránení nedostatkov podania. Nakoľko zo strany správneho orgánu nebolo vydané žiadne rozhodnutie o priznaní, alebo nepriznaní vlastníckeho práva resp. náhrada za pozemky, nebola týmto zo strany navrhovateľky porušená hmotnoprávna lehota. Tieto pozemky boli odobraté J. H. rod. Q. proti jej vôli, o čom svedčia predložené doklady. Za „vykúpenú“ pôdu jej mala byť poskytnutá náhrada podľa vtedy platných zákonov - predpis č. 46/1948 Sb., avšak táto náhrada nebola nikdy poskytnutá. Z uvedeného vyplýva že takýto akt bol a je v rozpore s ustanovením o platnosti právneho úkonu.

Odporca sa k návrhu navrhovateľky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19. februára 2014 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 8 písm. b/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy sa zrušujú obvodné pozemkové úrady.

Podľa § 9 ods. 3 citovaného zákona pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja, obvodného pozemkového úradu v sídle kraja, obvodného lesného úradu v sídle kraja, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správy katastra v sídle kraja ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad v sídle kraja.

Predmetom preskúmavacieho konania bolo rozhodnutie odporcu Č.j.: 2012/01392-1557/04-R-II zo dňa 17. októbra 2012, ktorým odporca ako orgán príslušný podľa § 5 ods. 2 zákona a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov rozhodol tak, navrhovateľke nepriznáva vlastnícke právo, ani právo na náhradu v katastrálnom území F. za nehnuteľnosti v pkn. vl. č. 80, pkn. vl. č. 196, pkn. vl. č. 401, pkn. vl. č. 714, pkn. vl. č. 1843, pkn. vl. č. 2233, pkn. vl. č. 1333, pkn. vl. č. 2392, pkn. vl. č. 2396, pkn. vl. č. 2399, parc. č. 1240, parc. č. 1045, parc. č. 1554/2, parc. č. 2044, parc. č. 2045, parc. č. 2295/514/a, parc. č. 649, parc. č. 876, parc. č. 595, parc. č. 2258, pretože nepreukázala splnenie podmienky uvedenej v § 5 zákona z dôvodu, že právo nebolo uplatnené v zmysle § 5 ods.1 do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade a neuplatnením práva v lehote právo zaniklo.

V konaní bolo zistené, že navrhovateľka Y. H. si dňa 29. decembra 2004 uplatnila na Obvodnom pozemkovom úrade v Nitre reštitučný nárok na navrátenie poľnohospodárskej pôdy parc. č. 2447 „pod Tureckú chrast“ v Topoľčiankach, ktorá je na meno Y. D., teraz H. Prípadne žiadala pridelenie náhradného pozemku podobnej kvality v blízkosti obce. Odporca rozhodnutím zo dňa 16. októbra 2012 vo veci žiadateľky rozhodol tak, že jej nepriznal vlastnícke právo ani právo na náhradu za pozemok PK vl. č. 1552, parc. č. 2447, druh pozemku roľa o výmere 1282 m² z dôvodu, že nebol preukázaný reštitučný titul v zmysle § 2 ako osobe, ktorej pozemok prešiel na štát alebo inú právnickú osobu v rozhodujúcom období spôsobom ustanoveným v § 3 zákona. Podľa identifikácie parciel č.j.: id 266/12 zo dňa 20. augusta 2012 nehnuteľnosť parc. č. 2447 je zapísaná v určenom operáte E-KN v liste vlastníctva č. XXXX pre navrhovateľku Y. H. vo vlastníckom podiele 1/1.

Odporca výzvou zo dňa 24. augusta 2012 vyzval žiadateľku, aby najneskôr v lehote 90 dní odo dňa oznámenia výzvy predloženú žiadosť doplnila o matričné doklady: rodný list žiadateľky, potvrdenie o štátnom občianstve žiadateľky ku dňu 31. decembru 2004, trvalý pobyt žiadateľky ku dňu 31. decembru 2004, spresnila reštitučný titul navrátenia vlastníctva k pozemkom podľa § 3 zákona, ďalej predložila doklad o prechode nehnuteľností a to parc. č. 2447 z PKN vložka č. 1552 v k. ú. U. do vlastníctva štátu alebo na inú právnickú osobu (rozhodnutie o prechode vlastníctva na štát, napr. vyvlastňovacie, kúpnopredajnú zmluvu, darovaciu zmluvu, rozhodnutia súdov o prepadaní majetku, konfiškačné rozhodnutie, rozhodnutie o odňatí bez náhrady podľa zák. č. 142/1947 Zb. alebo podľa zákona č. 46/1948 Sb.) a prípadne ďalšie doklady a dôkazy podľa konkrétnych okolností prípadu.

Na základe predmetného rozhodnutia zo dňa 24. augusta 2012 navrhovateľka doručila dňa 8. októbra 2012 odporcovi podanie označené ako Doplnenie nedostatkov, náležitostí a rozšírenie konania č. 2012/01392-1557/04-R, ktoré odôvodnila tým, že toto správne konanie rozširuje o pozemky, ktoré vlastnila jej neb. svokra J. H., rod. Q. a to vo vložke č. 80, 196, 401, 714, 1843, 2233, 1333, 2392, 2396, 2399, parc. č.: 1240, 1045, 1554/2, 2044, 2045, 2295/514/a, 649, 876, 595, 2258, ktoré jej boli

odňaté podľa zák. č. 46/1948 Sb., Reštitučný titul si tak uplatnila podľa § 3 ods. 1, písm. b/ zákona. Zároveň priložila fotokópie z archívu, v ktorých bola zapísaná ako vlastníčka neb. svokra. Poznamenala, že pozemok s parc. č. 2447 z PKN vložka č. 1552 sa medzičasom od podania žiadosti o navrátenie pozemkov vyriešil v jej prospech.

Podľa § 1 zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria
a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
b/ lesný pôdny fond.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok a zároveň preukáže skutočnosti podľa §3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nebude preto opakovať odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia odporcu a ani nebude opakovať odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ale na ne ako na vecne správne a postačujúce odkazuje (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 účinnom od 15. októbra 2008). V súdnom preskúmanacom konaní nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, s ktorými by bolo potrebné sa znovu zaoberať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na záver udáva (zhodne s názorom krajského súdu ako i odporcu), že v danom prípade nebolo možné v reštitučnom konaní rozhodnúť o nároku navrhovateľky uplatnenom dňa 8. októbra 2012, nakoľko toto právo zaniklo (nebolo uplatnené v zákonom stanovenej lehote t.j. do 31. decembra 2014).

Odvolací súd sa preto s právnym názorom uvedeným v rozsudku krajského súdu stotožnil a postupujúc podľa § 250ja ods. 3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní neúspešnej navrhovateľke, úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal (§ 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku), nakoľko navrhovateľka nemala v konaní úspech a odporca zo zákona nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.